

RESEARCH ARTICLE

Effectiveness of senior secondary schools in Sri Lanka

ශ්‍රී ලංකාවේ ජ්‍යෙෂ්ඨ ද්විතීයික පාසල්වල ඵලදායිතාව සම්බන්ධයෙන් පවතින විෂමතා

A M Hettige

Department of Social Science Education, Faculty of Education, University of Colombo, Colombo 03

Abstract: It is widely accepted that, in spite of the availability of a national policy, common educational objectives, curricula, text books, evaluation and examination systems to guide the general education process in Sri Lanka, there are clear inequalities within the system in terms of quality and effectiveness. The main reason for this diversity is that there are various factors affecting school effectiveness. It is difficult to provide a precise definition of, or statistical data, on school effectiveness based on the findings of studies done in different countries on the subject. Yet, it is possible to identify factors that determine effectiveness of schools in a particular country or area.

The main objective of the present study is to examine the factors that affect effectiveness of senior secondary schools in Sri Lanka. In order to achieve this objective, an exploratory research design involving sample surveys and case studies was employed. While questionnaires, observations, interviews and documentary analysis have been used as techniques of data collection, statistical methods were used for data analysis. The study was conducted in two stages in order to facilitate the use of both quantitative and qualitative approaches. Quantitative data was collected in stage one, while in stage two, case studies of six schools were undertaken in order to collect qualitative data. In the first stage of the study, 36 schools were drawn on the basis of a stratified random sample representing senior secondary schools in all educational divisions in the Colombo district. Then a sample of 500 stakeholders was drawn from these schools. The data collected from these respondents have been analyzed and interpreted in keeping with the objectives of the study.

Firstly, the researcher, based on the conceptual framework developed on the basis of the literature survey, formulated a questionnaire covering twelve factors and 95 criteria suitable to measure school effectiveness. Based on observations and questionnaires administered among stakeholders, the extent of the presence of school effectiveness factors were estimated. It was found that the principal's leadership, school mission and objectives, school culture and environment, curricula, student centeredness, and teachers' commitment were satisfactory in the sample schools. Yet, the situation with regard to school-community relations, student - teacher welfare, extent of extra - curricular activities and student expectations in schools and physical resources were not satisfactory. The factors that contribute to school effectiveness in the country as identified by stakeholders in descending order of importance are; school mission and objectives, school culture, principal's leadership, teacher commitment, student expectations, student-centeredness of the curriculum, adequacy of resources and community relations.

A clear relationship was found between factors of school effectiveness and GCE Ordinary Level results. The weakest relationship was found between factors of school effectiveness and Grade Five scholarship examination results.

A school effectiveness index was developed and used to rank schools in terms of school effectiveness. Accordingly, schools were divided into three levels ranging from the highest to the lowest level of effectiveness.

The above classification helped explain disparities among schools in terms of zone, school category, type of administration, composition and location. Accordingly, the greatest disparities were found in the Colombo division, while the least disparities were found in the Homagama division. As regards the type of schools, 9 out of 10 highest ranking schools belonged to 1AB (Schools with GCE A/L Science, Commerce and Arts classes) category. In other words, 1AB schools were more effective than 1C (Schools with GCE A/L Arts and Commerce classes) schools. However, among 1AB schools, national schools were higher in rank than provincial schools and private schools were higher in rank in comparison to both national and provincial schools. Among the government schools, national schools ranked higher than provincial schools and private schools ranked higher than government schools. As for student composition, male schools ranked higher than mixed schools. Yet, female schools ranked higher than male schools. Among mixed schools there are still disparities between 1AB and 1C schools, the former ranking higher. As for the location, disparities were greater among schools in Municipal areas than elsewhere.

In-depth analysis carried out confirmed the earlier findings as regards the factors determining school effectiveness. Moreover, in-depth data also confirmed the validity of the school effectiveness index developed on the basis of the quantitative survey. Accordingly, the conclusions derived from the study could be generalized with respect to schools in other parts of Sri Lanka.

සාරාංශය

ශ්‍රී ලංකාවේ සමස්ත පාසල් අධ්‍යාපනය සඳහා පොදු ප්‍රතිපත්තියක්, අරමුණු, විෂයමාලා, පෙළපොත් ඇගයීම් හා විභාග ක්‍රම භාවිත වුවද එක් එක් පාසල විසින් ලබා දෙන අධ්‍යාපනයෙහි ගුණාත්මක බව හා ඵලදායිතාව අතින් පැහැදිලි විවිධත්වයක් පවතින බව පොදුවේ පිළිගනු ලැබේ. මේ විවිධත්වයට හේතුව, පාසලක ඵලදායිතාව සඳහා විවිධ සාධකයන්හි බලපෑමයි. ඒ අනුව ජ්‍යෙෂ්ඨ ද්විතීයික පාසල්වල ඵලදායිතාව කෙරේ බලපාන සාධක විමසා බැලීම මෙම පර්යේෂණයේ ප්‍රධාන පරමාර්ථය විය. එම පරමාර්ථයට අයත් අරමුණු ඉටුකර ගැනීම සඳහා විස්තරාත්මක පර්යේෂණ ක්‍රමය යටතේ නියැදි සමීක්ෂණ හා ප්‍රත්‍යක්ෂ අධ්‍යයන ප්‍රවේශ භාවිතා කෙරිණ. දත්ත ලබා ගැනීම සඳහා ප්‍රශ්නාවලි, නිරීක්ෂණ, සම්මුඛ සාකච්ඡා හා වාර්තා විශ්ලේෂණ වැනි ක්‍රම ශිල්ප ද, දත්ත විශ්ලේෂණය සඳහා සංඛ්‍යානමය ක්‍රම ද යොදා ගැනිණ. එම දත්ත හා තොරතුරු (පර්යේෂණ ගැටලු ඔස්සේ) විවිධාකාර ලෙස විශ්ලේෂණය කිරීමෙන් පසු අවසාන වශයෙන් වැදගත් නිගමන රාශියකට එළඹීමට හැකි විය. පාසල් ඵලදායිතාව සම්බන්ධයෙන් විමසා බලනු ලැබූ විචල්‍යය අතර පාසලේ

පිහිටීම, එය අයත් වන කලාපය යන විචල්‍යයන්ට වඩා පාසල් වර්ගය, සංයුතිය හා පාලනය කරන ආකාරය යන විචල්‍යය මගින් පාසල් ඵලදායිතා විෂමතා ඇති කිරීම කෙරෙහි වැඩි බලපෑමක් සිදු වෙන බව දිස්විය.

පර්යේෂණ ගැටලුව හැඳින්වීම හා එහි වැදගත්කම

ඵලදායිතාව (Effectiveness) යන්න නිෂ්පාදන අංශ ඇතුළු බොහෝ ක්ෂේත්‍ර සඳහා දශක කිහිපයක් තිස්සේ බෙහෙවින් භාවිත වන සංකල්පයකි. එහෙත් පසු ගිය දශක දෙක තුළ බොහෝ රටවල අධ්‍යාපනය සඳහා ඵලදායිතාව යන සංකල්පය භාවිත වීමට හේතුවක් වූයේ අධ්‍යාපනයට වැය කරන ප්‍රතිපාදනවලට සරිලන ලෙස අධ්‍යාපනයෙන් බලාපොරොත්තු වන අරමුණු ඉටුවේද යන්න පිළිබඳ ගැටලු පැන නැගුණු බැවිනි. මේ අනුව අධ්‍යාපනය සම්බන්ධයෙන් ඵලදායිතා සංකල්පය වඩා වැදගත් වන්නේ පාසල් පද්ධතිය, ඵලදායිතාවේ උපරිම මට්ටමට ගෙන එමට කටයුතු කිරීම අවශ්‍ය නිසා ය. සමස්ත රට තුළ එකම අධ්‍යාපන ක්‍රමයක් ක්‍රියාත්මක වුව ද එක් එක් පාසල ලබා දෙන අධ්‍යාපනයෙහි ඵලදායි බව විවිධ ය. "බොහෝ විට ශ්‍රී ලංකාව වැනි රටක පාසලක ඵලදායිතාව තීරණය කිරීමට සලකා බලනුයේ පාසලට ඇති ඉල්ලුම, (වාර්ෂික ව ඇතුළත් වන සිසුන් සංඛ්‍යාව ඉහළ වීම) පාසලේ ජනප්‍රියතාව, සිසුන්ගේ විභාග ප්‍රතිඵල වැනි මතුවන්නේ හඳුනාගැනීමට ඇති තත්ව පමණි. මෙවැනි හේතු මත පාසල ඵලදායි හෝ සාර්ථක එකක් යැයි තර්ක කළ නොහැකිය. "පාසල් ඵලදායිතාව" යන්න ඊට වඩා පුළුල් සංකල්පයකි". (නානායක්කාර, 1998).

අනෙකුත් ආයතනවල මෙන් ම අධ්‍යාපන පද්ධතිය ගත් කල එහි ද කිසියම් නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලියක් ඇත. මෙම නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලියේ අවසන් ප්‍රතිඵලය සමාජයට ප්‍රයෝජනවත් නිමැවුමක් විය යුතුය. එහෙත් ශ්‍රී ලංකාවේ මෙන් ම බොහෝ රටවල ද පාසල් පද්ධතිය තුළ පවත්නා ක්‍රියාකාරිත්වය පිළිබඳ ව සලකා බැලීමේ දී පැහැදිලි වන්නේ, යෙදවුම් ප්‍රමාණයට ලැබෙන නිමැවුම් සම්බන්ධයෙන් ගැටලු පවතින බවයි.

ඵලදායිතා සංකල්පය අධ්‍යාපනය සඳහා භාවිත කිරීමට හේතුවක් වූයේ අධ්‍යාපනයට වැය කරන ප්‍රතිපාදනවලට සරිලන ලෙස අධ්‍යාපනයෙන් බලාපොරොත්තු වන අරමුණු ඉටුවනවා ද යන්නට පිළිතුරු සොයා ගැනීම සඳහා යි. අධ්‍යාපනය ගුණාත්මක භාවයෙන් පිරිහෙමින් පවතී යැයි නැගුණු චෝදනාව ද ඊට බලපෑ තවත් හේතුවකි. එමෙන් ම අධ්‍යාපනය සඳහා කෙරෙන ආයෝජනයට සරිලන ලෙස නිමැවුමක් ලබාදීමට පාසල සමත් වී ඇති දැයි යන්න සොයා බැලීම තවත් හේතුවක් විය. අධ්‍යාපනය සඳහා කෙරෙන ආයෝජනය ගැන සලකා බලන විට වර්තමාන ආර්ථික, සමාජ, පරිසරාත්මක හා වෙනත් ගැටලුවලට පාසලෙන් විසඳුමක් නොලැබෙන විට පාසල තවදුරටත් පවත්වාගෙන යායුතු දැයි ප්‍රශ්න කෙරේ. (Mellor & Chapman 1984)

පාසල සම්බන්ධයෙන් සෑම රටක ම නිරන්තරයෙන් ගැටලු

හා විවේචන පැන නැගී ඇත. එම තත්ත්වය අලුත් දෙයක් නොවේ. එහෙත් පවතින වෙනස නම් ගැටලු ප්‍රමාණ වැඩිවීම හා ස්වරූපයෙන් වෙනස් වීම යි. සිසුන් ඇදහැලියාම හා නොපැමිණීම, (කඩින් කඩ පැමිණීම, දිගු කලක් නොපැමිණීම) සිසුන්ට පාසල තහනම් කිරීම හෝ පාසලෙන් ඉවත් කිරීම, ගුරුවරුන් රැකියාවලින් පහ කිරීම හෝ මාරු කිරීම, ගුරු-සිසු දුක් ගැනවිලි ආදිය වාර්තා වීමෙන් පැහැදිලි වනුයේ පාසලේ පැන නගින ගැටලු විවිධාකාර වන බව ය.

මේ අනුව 1990 දශකය වන විට අධ්‍යාපනය ගුණාත්මක බවින් පිරිහෙමින් පවතින බවත්, පාසල වෙතින් දැනට වඩා ඵලදායීතාවක් අපේක්ෂා කළ යුතු බවත්, යනුවෙන් අදහස් ඉදිරිපත්වීම නිසා බොහෝ රටවල, පාසල් ඵලදායීතා සංකල්පය පිළිබඳ විවිධ ක්‍ෂේත්‍ර ඔස්සේ පර්යේෂණ කිරීමට යොමු වී තිබේ. ඵලදායීතාව සම්බන්ධයෙන් පාසල්වල ඇති විෂමතා හඳුනාගැනීම, ඵලදායී පාසලක විශේෂ ලක්ෂණ හඳුනා ගැනීම, ඵලදායී පාසලක් මැනීමේ සාධක හා නිර්ණායක හඳුනා ගැනීම, පාසලක් ඵලදායී කරගත හැකි උපාය මාර්ග විමසීම ඉන් සමහරකි.

සාහිත්‍ය විමර්ශනය

ඔස්ටින් (Austin, 1976) විසින් ඉහළ හා පහළ ඵලදායී තත්ත්වයන් ලබා ඇති පාසල්වල ඒ වෙනස්කම්වලට හේතු වී ඇති සාධක සොයා බැලීමට මේරිලන්ඩ් (Maryland) විශ්වවිද්‍යාලයේ පර්යේෂක කණ්ඩායමක් යොදවනු ලැබීය. පර්යේෂණයේ පළමු අදියරේදී අනෙකුත් පාසල් හා සැසඳීමේදී සාමාන්‍ය පාසල් මට්ටමට වඩා සුවිශේෂී පාසල් 30 ක් හඳුනා ගන්නා ලදී. ඉන් පාසල් 18 ක් ඉහළ ඵලදායීතාවයකින් යුක්ත වූ අතර පාසල් 12 ක විශිෂ්ට පාසල් බවට පත්වීමට අවශ්‍ය යැයි පිළිගැනෙන වැදගත් සාධක දක්නට නොලැබුණ බව අනාවරණය විය. එහෙත් ධනාත්මක ලෙස පෙන්වන වෙනත් සාධක විශාල ප්‍රමාණයක් ඉහළ ඵලදායී පාසල්වල දක්නට ලැබුණ අතර, ඒවා එකතුවීමෙන් මේ වෙනස (විශිෂ්ට බව) සිදු වී ඇතිබව ද පර්යේෂකයා විසින් පෙන්වා දෙන ලදී.

බේකර් (Baker, 1988) මොණරාගල දිස්ත්‍රික්කයේ පාසල් 30 ක් ඇසුරින් කරන ලද පර්යේෂණයකට අනුව ඵලදායී පාසල් බලාපොරොත්තු තැබිය හැකි පාසල් (Promising Schools) වශයෙනුත් හා ඵලදායී නොවන පාසල්, ඌනතා ඇති පාසල් වශයෙනුත් හඳුන්වා ඇත. එමෙන් ම එම වර්ග දෙකේ දැකිය හැකි විශේෂ ලක්ෂණ ද ඉදිරිපත් කර ඇත. පාසල් 30 ත් හයක් තෝරා ගෙන සිදු කරන ලද ප්‍රත්‍යක්ෂ අධ්‍යයන මගින් සමහර පාසල් සාර්ථක වීමටත් අනෙකුත් පාසල් අසාර්ථක වීමටත් හේතු අනාවරණය කර ඇත. පොදුවේ ශ්‍රී ලංකාවේ ග්‍රාමීය පාසල්වල ඵලදායීතාව කෙරේ බලපාන බාධක ලෙස දුප්පත්කම, ගනානුගතික හා සාමාන්‍යම ආකල්ප, පද්ධතියේ පවත්නා දුර්වලතා ආදිය ජාතික මට්ටමේ සිට පාසල් මට්ටම දක්වා නිෂේධාත්මක සාධක ලෙස බලපාන බව ද පෙන්වා දී ඇත. ළමයින්ගේ පැමිණීම වැඩි වීම හා පාසල හැරයාම අඩුවීම, විභාග ප්‍රතිඵල ඉහළ මට්ටමක වීම, පාසල හා ප්‍රජාව අතර දඩි සම්බන්ධය, ක්‍රියාකාරී පාසල් සංවර්ධන සමිතිය,

සම්පත් ක්‍රමවත් ලෙස භාවිත කිරීම, පාසල් භූමියේ අලංකාර බව, හොඳ පුස්තකාලයක් තිබීම, ඉගෙනුම් උපකරණ භාවිතය, විෂය සමගාමී ක්‍රියාකාරකම් ඉහළ මට්ටමක වීම, නිර්මාණශීලී ඉගැන්වීම් ක්‍රම භාවිතය යන නිර්ණායක පාසලක ඵලදායීතාව තීරණය කරන සාධක ලෙස දක්වා ඇත.

අධ්‍යාපන පර්යේෂණ සඳහා වූ ඕස්ට්‍රේලියානු මණ්ඩලයේ (Australian Council for Educational Research) මෙහෙයවීම යටතේ "ඵලදායී පාසල් - වෙනසක් ඇති කරන පාසල්" (Effective Schools: Schools that make a difference) යනුවෙන් මැක්ග්‍රෝව් විසින් (McGraw & others, 1991) විධියෝවක් හා අත්පොතක් සකස් කිරීම සඳහා අධ්‍යයනයක් සිදුකරන ලදී. පවතින තත්ත්වය යටතේ, වඩා ඉහළ තත්ත්වයක ඉගෙනීමක් සිසුන්ට ලබාදෙන පාසල් ඵලදායී පාසල් ලෙස මෙම අත්පොතේ පෙන්වා දී ඇත. පාසලක් ඵලදායී කරන්නේ කුමන කරුණු මත ද (What makes a school effective ?) යන්න සොයා බැලීම සඳහා මෙතෙක් ඇමරිකා එක්සත් ජනපදයේ සහ බ්‍රිතාන්‍යයේ (1970-80 දශකය අතර) සිදුකරන ලද පර්යේෂණ අනාවරණ පිළිබඳ විමර්ශනයක් පර්යේෂකයින් විසින් සිදුකරන ලදී. මෙම විමර්ශන අනාවරණ ප්‍රයෝජනයට ගනිමින් ඉහත කී ගැටලුව විමසා බැලීම සඳහා දෙමාපියන්, ගුරුවරුන්, විදුහල්පතිවරුන් හා ශිෂ්‍යයින් ඇතුළු නියැදි 7203 කින් ලබාගන්නා ලද තොරතුරු ඇසුරින් ඕස්ට්‍රේලියානු පාසලක ඵලදායීතාව කෙරේ බලපාන ප්‍රධාන සාධක 16 ක් ඉදිරිපත් කරන ලදී. සමබර විෂය මාලාව, නායකත්වය, ගුරුමණ්ඩලයේ ගුණාත්මක බව හා ධනාත්මක මැදිහත්වීම, කාල කළමනාකරණය, ශිෂ්‍ය ප්‍රගතිය, ක්‍රමානුකූල ඇගයීම හා ධනාත්මක පෙළඹවීම් ලබාදීම, වෘත්තීය සංවර්ධනය ඉහළ වීම, පැහැදිලි අරමුණු තිබීම, පාසල හා නිවස අතර සන්නිවේදනය, දෙමාපිය සහභාගිත්වය, හිතකර පාසල් දේශගුණය, ශිෂ්‍ය සහභාගිත්වය ඉහළ තත්ත්වයක වීම හා උසස් අපේක්ෂා තිබීම, පාසලේ කටයුතු බෙදා ගැනීම හා තීරණ ගැනීම එම සාධක විය.

ලෙවින් සහ ලොක්හීඩ් (Levin & Lockheed, 1993) සංවර්ධනය වෙමින් පවතින රටවල් වූ බ්‍රසීලය, බුරුන්දි, කොලොම්බියාව, ඝානා, තේපාලය, තායිලන්තය සහ ශ්‍රී ලංකාව වැනි රටවල ඵලදායී පාසල් පිළිබඳ විමර්ශනයක් කළහ. එම රටවල් වැඩි සංඛ්‍යාවක ඒක පුද්ගල ආදායම අවම වීම හා සාම්ප්‍රදායික ප්‍රතිපත්ති පාසල් ඵලදායීතාව කෙරේ සෘණ බලපෑමක් ඇති කරන බව පෙන්වා දී ඇත. නව ප්‍රතිසංස්කරණ ක්‍රියාත්මක වූවත් පුහුණු ගුරුවරුන් නොමැතිකම, සම්පත් අවම වීම, පෙළ පොත් හිගය, ගුරු සිසු පැමිණීම අවම වීම හා පාසල් හැර යාම, ඒවායේ සාර්ථකත්වයට බාධා පැමිණවිය. එම රටවල ප්‍රාථමික අධ්‍යාපනයට ඇතුළු වන ශිෂ්‍යයන්ගෙන් එම වකුයේ අවසානයට පැමිණෙන්නේ සියයට 75 ක් පමණි. එක් එක් ශ්‍රේණිවල දී සියයට 25 ක් පමණ ඇද හැලෙන අතර ඉන් වැඩි ප්‍රමාණයක් ගැහැනු ළමයින් බව ද අනාවරණය වී ඇත.

ඉහළ හා පහළ ඵලදායී පාසල්වල කාර්යක්ෂමතාව හා ශිෂ්‍ය සාධනය අතර සම්බන්ධතාව සොයා බැලීම සඳහා ගෆූර් සහ ෆාරොග් (Gafoor & Farogue, 2006) විසින් කේරළ ප්‍රාන්තයේ දුෂ්කර ද්වීතීයක ඉහළ හා පහළ කාර්යක්ෂම

වශයෙන් සහේතුක ව හඳුනාගත් දුෂ්කර ද්විතීයික පාසල් 2 බැගින් නියැදිය සඳහා තෝරා ගෙන ඇත. ශිෂ්‍ය සාධනයට හේතු වේ යැයි සැලකෙන පාසල, පවුල, ශිෂ්‍ය පෙළඹවීම ආශ්‍රිත විචල්‍යවල බලපෑම ගුරු (80) හා සිසු (700) නියැදියක් ඇසුරින් විමසා බලන ලදී. ඉහළ හා පහළ කාර්යක්ෂම පාසල් වර්ග 2 අතර කැපී පෙනෙන වෙනසක් ඇති බව මෙහි දී අනාවරණය විය.

එලදායී පාසල් පර්යේෂණ 12 ක් ඇසුරින් ඇමෙරිකාවේ රාජ්‍ය දෙපාර්තමේන්තුව උදෙසා ලූක් (Look, 2006) විසින් ඉදිරිපත් කරන ලද වාර්තාවක එලදායී පාසල් ලක්ෂණ ඉදිරිපත් කර ඇත. ශිෂ්‍යයාට මූලික කුසලතා ඉගැන්වීම අවධාරණය කිරීම, ශිෂ්‍ය සාධනය කෙරේ ඉහළ බලාපොරොත්තු තැබීම, ශිෂ්‍ය ප්‍රගතිය අඛණ්ඩව ඇගයීම, ආරක්‍ෂාකාරී විධිමත් පාසල් පරිසරය, අධ්‍යාපනික නායකත්වය යනාදිය මෙම ලක්ෂණ විය. ඊට අමතර ව සහයෝගය සහ සහභාගිත්වය පිළිබඳ හැඟීම හා නිර්මාණාත්මක ප්‍රවේශයන් සහිත ශිෂ්‍ය කේන්ද්‍රීය ඉගෙනුම් ක්‍රම යන සාධක දෙක ද පාසල් එලදායීතාව කෙරේ බලපාන බව පෙන්වා දී ඇත. ශිෂ්‍ය කේන්ද්‍රීය ඉගෙනුම් ක්‍රම සංවර්ධනය සඳහා සිසුන් ක්‍රියාකාරී ලෙස සම්බන්ධ කර ගැනීමට ප්‍රශ්නකරණය, ගවේෂණය, සාකච්ඡා, නිර්මාණශීලී බව, මානසික සිතියම්කරණය, ස්වසංකල්පනා ගොඩනැගීම යන ප්‍රවේශ වැදගත් බව පෙන්වා දී ඇත. ඒ ක්‍රියාකාරකම් සිසුන්ගේ ලැදියාවලට සම්බන්ධ කිරීමෙන් හා ඔවුන්ට ගරු කරන බව පෙන්වීමෙන් ඔවුන්ගේ උද්යෝගය වැඩිදියුණු වී විවිධ අදහස් ප්‍රකාශ කිරීමට යොමු වීම හා සමාජ වගකීම් දැරීමට අනුගත වීම ඉහළ නංවන බව පෙන්වා දී ඇත.

වත්මන් අධ්‍යයනය සඳහා මෙම අදාළ පර්යේෂණවල නිගමන උපකාරී කර ගැනීමට පර්යේෂිකාවට හැකි විය.

පර්යේෂණ ක්‍රමවේදය

ශ්‍රී ලංකාවේ ජ්‍යෙෂ්ඨ ද්විතීයික පාසල්වල එලදායීතාව කෙරේ බලපාන සාධක විමසා බැලීම සඳහා විස්තරාත්මක පර්යේෂණ ක්‍රමය යටතේ භාවිත වන නියැදි සමීක්ෂණ ක්‍රමය හා ප්‍රත්‍යායන අධ්‍යයන ප්‍රවේශය මේ පර්යේෂණය සඳහා යොදාගන්නා ලදී. ප්‍රමාණාත්මක මෙන්ම ගුණාත්මක දත්ත ලබා ගැනීමෙන් වඩා හොඳ පර්යේෂණයක් සිදු කිරීමේ අපේක්‍ෂාවෙන් පර්යේෂණය අදියර දෙකක් යටතේ සිදු කරන ලදී. පළමු අදියරේ දී නියැදියට අයත් පාසල් 36 ක විදුහල්පති, නියෝජ්‍ය විදුහල්පති, අංශ ප්‍රධාන, ගුරුවරු, ශිෂ්‍ය නායක, ආදී ශිෂ්‍ය, දෙමාපිය යන කණ්ඩායමකට (550) ප්‍රශ්නාවලියක් ලබාදීමෙන් හා නිරීක්ෂණ නියමාවලියකින් හා වාර්තා විශ්ලේෂණ මගින් පාසල් පිළිබඳ තොරතුරු රැස්කරනු ලැබිණ.

අධ්‍යයනයේ ජනගහනය

අධ්‍යයනයේ ජනගහනයෙන් එම පාසල් තෝරාගත් ආකාරය පහත වගුවෙහි දැක්වේ. කොළඹ දිස්ත්‍රික්කයට අයත් කලාපවල පිහිටි සියලු ම පාසල් සංඛ්‍යාව 419 කි. ඉන් 148ක් 1AB හා 1C පාසල් වේ. එම පාසල් සංඛ්‍යාව පමණක් අධ්‍යයනයේ ජනගහනයට අයත් විය. එය මුළු පාසල් සංඛ්‍යාවෙන් සියයට 37.5 වුව ද එහි ශිෂ්‍ය සංඛ්‍යා ප්‍රතිශතය මුළු ශිෂ්‍ය ජනගහනයෙන් අඩකට ආසන්න විය. එනම් සියයට 47.6 කි.

වගු අංක 1 : අධ්‍යයනයේ ජනගහනයෙන් පාසල අයත් කලාපය හා පාසල් වර්ගය අනුව කොළඹ දිස්ත්‍රික්කයට අයත් රජයේ පාසල් සංඛ්‍යාවෙන් නියැදිය තෝරාගත් ආකාරය

කලාපය	1AB සහ 1C මුළු පාසල් සංඛ්‍යාව	සිංහල මාධ්‍ය පාසල් සංඛ්‍යාව	1AB සහ 1C පාසල් සංඛ්‍යාව				නියැදියට තෝරාගත් පාසල් සංඛ්‍යාව				එකතුව	
			1AB		1C		1AB		1C			
			ස	ප්‍ර	ස	ප්‍ර	ස	ප්‍ර	ස	ප්‍ර		
කොළඹ	57	41	22	5.0	19	4.4	5	16.6	4	13.3	9	30.0
ශ්‍රී ජ පුර	40	40	19	4.4	21	4.8	4	13.3	5	16.6	9	30.0
පිළියන්දල	32	31	14	3.2	17	3.8	3	10.0	4	13.3	7	23.3
තෝමාගම	19	19	07	1.6	12	2.7	2	6.6	3	10.0	5	16.6
එකතුව	148	131	62	14.2	69	15.7	14	46.6	16	53.3	30	99.9

සංඛ්‍යා ලේඛන: අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශය, 2004

වගු අංක 1 ට අනුව වැඩි ම ජ්‍යෙෂ්ඨ ද්විතියක පාසල් සංඛ්‍යාව වූ පාසල් 57ක් කොළඹ කලාපයට අයත් වුව ද ඉන් 16ක් ම දෙමළ මාධ්‍ය පාසල් විය. ඒ අනුව ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර කලාපයේ පිහිටි සිංහල මාධ්‍ය පාසල් සංඛ්‍යාවට වඩා කොළඹ කලාපයේ වැඩි වූයේ එකක් පමණි. ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර හා හෝමාගම කලාපවල දෙමළ මාධ්‍ය ජ්‍යෙෂ්ඨ ද්විතියක පාසල් නොවීය. පිළියන්දල කලාපයේ ඒ වර්ගයේ පාසල් 2ක් පිහිටා තිබිණ. මේ අනුව කොළඹ දිස්ත්‍රික්කයේ පිහිටි සිංහල මාධ්‍ය රජයේ ජ්‍යෙෂ්ඨ ද්විතියක පාසල් සංඛ්‍යාව 131ක් විය. මෙම පාසල්වලින් 30ක් නියැදිය වශයෙන් තෝරා ගත් අතර එය මුළු පාසල් සංඛ්‍යාවෙන් සියයට 21.9ක් විය. ඒ ඒ කලාපයේ පිහිටි 1AB හා 1C පාසල් සංඛ්‍යාවට අනුපාතික ව ස්තරගත අහඹු ක්‍රමය යටතේ එම පාසල් 30 තෝරා ගැනිණ. ඊට අමතර ව එක් කලාපයකින් පෞද්ගලික පාසල් දෙක බැගින් (හෝමාගම කලාපයේ පෞද්ගලික පාසල් නොවීය) තෝරා ගත් බැවින් මුළු නියැදි සංඛ්‍යාව 36 ක් විය.

දත්ත විශ්ලේෂණය

නියැදියට අයත් පාසල්වල ඵලදායිතාව සම්බන්ධයෙන් විෂමතා මොනවාද යන්න අනාවරණය කරගැනීම සඳහා දත්ත විශ්ලේෂණය පහත සඳහන් පර්යේෂණ ප්‍රශ්න යටතේ සිදු කෙරිණ.

1. පාසල් ඵලදායිතාව තක්සේරු කිරීමේ දර්ශකයට අනුව සමස්ත නියැදියට අයත් පාසල්වල ඵලදායිතාව සම්බන්ධයෙන් දැකිය හැකි විෂමතා මොනවා ද?
2. එම දර්ශකයට අනුව පාසල අයත් කලාපය, වර්ගය, පාලනය, සංයුතිය හා පිහිටීම අනුව එම පාසල්වල දැකිය හැකි විෂමතා මොනවා ද?

පාසලක ඵලදායිතාව තක්සේරු කිරීමේ දර්ශකයට අනුව නියැදියට අයත් පාසල්වල විස්තර වගු අංක 2 හි ඉදිරිපත් කර ඇති (පි. අ. 6 බලන්න) එම රාමුවේ සිරස් අතට නියැදියට අයත් සියලු ම පාසල්වල "නම" වෙනුවට යොදා ගත් පාසල් අංක 1-36 දක්වා ලැයිස්තු ගත කොට ඇත. තිරස් අතට අංක 1-22 දක්වා පහත සඳහන් තොරතුරු ඇතුළත් කොට ඇත.

අංක 1 - 12 දක්වා	- ඵලදායි පාසල් සාධක 12ට එම පාසලේ පාර්ශ්වකරුවන් ලබා දුන් ප්‍රතිචාරවල තක්සේරු අගය
අංක 13	- නිරීක්ෂණ නියමාවලීන්ට ලැබුණු තක්සේරු අගය
අංක 14-16 දක්වා	- 5 ශ්‍රේණියේ ශිෂ්‍යත්වය, අ.පො.ස. සා.පෙළ හා උ.පෙළ විභාග සමත් ශිෂ්‍ය සංඛ්‍යාවේ ප්‍රතිශතයට ලැබූ තක්සේරු අගය
අංක 17	- විෂය සමගාමී කටයුතු ජයග්‍රහණ පිළිබඳ තක්සේරු අගය
අංක 18-19	- සිසු-ගුරු පාසලේ රැඳී සිටීම පිළිබඳ තක්සේරු අගය
අංක 20	- 1-19 දක්වා සියලු ම තීරු ලකුණුවල එකතුව
අංක 21	- එම ලකුණුවල සාමාන්‍යය

මෙම දර්ශකයට අනුව තරා කිරීමෙන් අනතුරුව නියැදියට අයත් පාසල් පහත සඳහන් කාණ්ඩ හයකට බෙදිය හැකිය.

තරා අංක 1 සිට 5 දක්වා	- ඉතා ම ඉහළ ඵලදායි පාසල්	- සාමාන්‍ය ලකුණ 4.56 සිට - 4.19 දක්වා
තරා අංක 6 සිට 11 දක්වා	- ඉහළ ඵලදායි පාසල්	- සාමාන්‍ය ලකුණ 3.98 සිට - 3.69 දක්වා
තරා අංක 12 සිට 17 දක්වා	- ඵලදායි පාසල්	- සාමාන්‍ය ලකුණ 3.65 සිට - 3.57 දක්වා
තරා අංක 18 සිට 26 දක්වා	- ඵලදායිතාව පිරිහෙන පාසල්	- සාමාන්‍ය ලකුණ 3.47 සිට - 3.32 දක්වා
තරා අංක 27 සිට 31 දක්වා	- පහළ ඵලදායි පාසල්	- සාමාන්‍ය ලකුණ 3.15 සිට - 3.01 දක්වා
තරා අංක 32 සිට 36 දක්වා	- ඉතා ම පහළ ඵලදායි පාසල්	- සාමාන්‍ය ලකුණ 2.97 සිට - 2.54 දක්වා

ඵලදායි පාසල් දර්ශකයේ ලකුණු එකතුවේ සාමාන්‍ය ලකුණ 4.00 ට වැඩි, 1 කාණ්ඩයට අයත් පාසල් ඉතා ම ඉහළ ඵලදායි පාසල් ලෙස නම් කර ඇත. මේ අනුව තරා අංක 1-5 දක්වා පාසල්වල සාමාන්‍ය ලකුණ 4.56-4.19 දක්වා විසිරී ඇති බැවින් එම පාසල් ඉතා ම ඉහළ ඵලදායි පාසල් ලෙස ප්‍රදර්ශනය වේ. එම පාසල්වල (අංක 2 හැර) ඵලදායි පාසල් සාධක 12ට ලැබී ඇති තක්සේරුවේ මධ්‍ය අගය 4.00-5.00 අතර පරාසයක විහිදේ. තරාවේ 4 වැනියට ඇති අංක 2 පාසලේ පමණක් සාධක 4ක් සඳහා (3.96-3.99 දක්වා වූ) 4.00ට ඉතා ආසන්න අගයක් ලැබී ඇත. පාසල් පහේ ම නිරීක්ෂණ තක්සේරු අගය 3.86-4.11 පරාසයක විහිදී ඇත. තරා අංක 1, 2, 5 පාසල්වල එම අගය 4.00ට වැඩි විය.

එම පාසල් 5න් 3ක ම ශිෂ්‍යත්ව විභාගය සඳහා සිසුහු පෙනී නොසිටියහ. ඉන් දෙකක් පෞද්ගලික පාසල් වූ අතර ඉතිරි පාසලේ ප්‍රාථමික පන්ති නොවී ය. තරාවේ 5 වන පාසල ද පෞද්ගලික වූ බැවින් ශිෂ්‍යත්වය සඳහා පෙනී සිටි ශිෂ්‍ය සංඛ්‍යාව සීමිත විය. තරාවේ 3 වැන්න වූ ඉතිරි පාසල නියැදියට අයත් පාසල්වලින් වැඩි ම ශිෂ්‍යත්ව ප්‍රතිඵල වාර්තා කරන ලද පාසල විය. ඒ පාසල් පහේ ම අ.පො.ස. (සා.පෙළ) ප්‍රතිඵල 4.63-5.00 දක්වා වූ ඉතා ඉහළ අගයක විය. (සියයට 95-100) නියැදියට අයත් පාසල් 36 අතර මෙම පාසල් 5 සහ තරා අංක 7 දරන පාසල අ.පො.ස. (සා. පෙළ) අගය 4.63ට වැඩි ඉහළ ම ප්‍රතිඵල වාර්තා කර ඇත. අ.පො.ස. (උ.පෙළ) ප්‍රතිඵල අගය 3.00 වැඩි වූ ඉහළ ම ප්‍රතිඵල වාර්තා කරන සියලු ම පාසල් මෙම කාණ්ඩයට අයත් විය. පාසල් පහේ ම විෂය සමගාමී කටයුතු ප්‍රමාණය හා ජයග්‍රහණ ද ජ්‍යාන්තර මට්ටම දක්වා ඉහළ විය. පාසල් පහේ ම, සිසුන් පාසලට ඇතුළත් වීමට ඇති ඉල්ලුම ඉතා ඉහළ මට්ටමක විය. පාසල් 3ක පමණක් අ.පො.ස. (උ.පෙළ) විවිධ විෂයයන් හැදෑරීම සඳහා සිසුන් ඉතා ම සුළු සංඛ්‍යාවක් වෙනත් පාසල්වලට මාරු වීම සිදු විය. පාසල් පහේ ම සේවය හැර යන තෙක් ගුරුවරුන් රැඳී සිටි අතර රජයේ පාසල් දෙකේ පමණක් සේවා කාලය ඉක්මවීම අනුව මාරුවීම් සිදු විය.

ඵලදායි පාසල් රාමුවේ තරා අංක 6-11 දක්වා වූ 2 කාණ්ඩයේ පාසල් ඉහළ ඵලදායි පාසල් ලෙස හඳුනා ගත හැකි ය. ඵලදායි පාසල් සාධක 12 පිළිබඳ ඉහළ ඵලදායි පාසල්වල තක්සේරු අගය 3.37-4.68 දක්වා පරාසයක විහිදුණ ද ඉන් වැඩි ප්‍රමාණයක අගය 4.00ට ඉහළ විය. ඉන් තරාවේ 6 වැනියට තේරී ඇති පාසලේ එම සාධකවල අගය 4.00 ට වැඩි ය. නිරීක්ෂණ නියමාවලි තක්සේරුව අනුව පාසල් වැඩි ගණනක අගය 3.70ට වඩා ඉහළ විය. පාසල් දෙකක හැර අනෙකුත්

පාසල්වල 5 ශිෂ්‍යත්ව ප්‍රතිඵල අගය 1.25-1.56 දක්වා පරාසයක විය. එම කාණ්ඩයේ සෑම පාසලක ම අ. පො. ස. (සා.පෙළ) ප්‍රතිඵල ද 3.49-4.67 දක්වා වූ ඉහළ අගයක් ගෙන ඇත. උසස් පෙළ ප්‍රතිඵල පාසල් දෙකක තක්සේරු අගය 2.00 දක්වා ඉහළ තත්වයක විය. තරා අංක 11හි අ.පො.ස. (උ.පෙළ) ප්‍රතිඵල අඩුවීමට ප්‍රධාන හේතුවක් වූයේ අ. පො. ස. (සා.පෙළ) උසස් ලෙස සමත්වන සිසුන් වෙනත් පාසල්වලට යාම විය. විෂය සමගාමී කටයුතු ප්‍රමාණය හා ජයග්‍රහණ පාසල් 3ක ඉතා ඉහළ මට්ටමක ද අනෙක් පාසල්වල ඉහළ මට්ටමක ද වශයෙන් පැවතිණ. මේ පාසල් 6ට ම සිසුන් ඇතුළත් කර ගැනීමට ඉහළ ඉල්ලුමක් ඇත. රජයේ මෙන් ම පෞද්ගලික පාසල්වල අ.පො.ස. (උ.පෙළ) සඳහා සිසුන් හැර යාම සුළු වශයෙන් සිදු විය. ගුරුවරුන් මාරු වී යාම ද පාසල් පහේ ම දක්නට ලැබුණේ සුළු වශයෙනි.

තුන්වන කාණ්ඩයට අයත් තරා අංක 12-17 දක්වා වූ පාසල්වල සාමාන්‍ය ලකුණු 3.57-3.65ක අගයක් ගනී. ඉන් තරා අංක 12 හා 13 පාසල් දෙකේ සාමාන්‍ය ලකුණ සමාන විය. එම පාසල් 6හි පාසල් ඵලදායීතා සාධකවල තක්සේරුව 3.58-4.78 පරාසයක විහිදීමක් පෙන්නුම් කර ඇත. එම සාධක වැඩි ප්‍රමාණයක මධ්‍ය අගය 4.00 වඩා ඉහළ ය. එම පාසල් 6හි ම නිරීක්ෂණ නියමාවලි තක්සේරු අගය බොහෝ දුරට සමාන විය. එම අගය 3.08-3.49 දක්වා පරාසයක විහිදී තිබිණ. එම පාසල් 6න් 5කම ශිෂ්‍යත්ව ප්‍රතිඵල පහළ මට්ටමක විය. එහෙත් අ.පො.ස. (සා.පෙළ) ප්‍රතිඵල පාසල් 3ක 4.28-4.35 දක්වා විය. ඉතිරි පාසල් 3 හි ද එහි අගය 2.90-3.24 දක්වා ප්‍රමාණයක් පෙන්නුම් කර ඇත. අ.පො.ස. (උ.පෙළ) ප්‍රතිඵල අගය ද 1.60-2.50 දක්වා මට්ටමක විය. පාසල් 6හි ම විෂය සමගාමී කටයුතු ප්‍රමාණය හා ජයග්‍රහණ, කලාප හා පළාත් මට්ටම දක්වා ඉහළ විය. ඉන් තරා අංක 14 පාසලෙහි අනෙකුත් පාසල්වලට සාපේක්ෂ ව විෂය සමගාමී කටයුතු ප්‍රමාණය හා ජයග්‍රහණ ඉහළ මට්ටමක විය. එම කාණ්ඩයට අයත් පාසල් 6න් ඉහළ ම විභාග ප්‍රතිඵල ද එම පාසල වාර්තා කර ඇත. එම සෑම පාසලක ම සිසුන් රැඳී සිටීමේ ප්‍රවණතාව ඉහළ වූ අතර අ.පො.ස. (සා.පෙළ) ඉතා උසස් ලෙස සමත්වන සුළු පිරිසක් අ.පො.ස. (උ.පෙළ) හැදෑරීම සඳහා වෙනත් පාසල්වලට ගියහ. ගුරුවරු තම දරුවන් ජනප්‍රිය පාසලකට ඇතුළත් කර ගැනීමට, ජනප්‍රිය පාසලකට යාමට හෝ පදිංචියක් වෙනස් වීම මත හෝ පමණක් මාරුවී ගියහ.

හතරවන කාණ්ඩයට අයත් ඵලදායීතාව පිරිහෙමින් පවතින පාසල් සඳහා තරා අංක 18-26 දක්වා වූ පාසල් වැඩි ම සංඛ්‍යාවක් (9ක්) අයත් විය. එම පාසල් 9න් 3කම සාමාන්‍ය ලකුණ එක සමාන (3.43) විය. ඉතිරි පාසල්වල එම ලකුණ 3.32-3.47 අතර විය. එම පාසල් 9හිම ඵලදායී පාසල් සාධක 12 හි තක්සේරු අගය 4.00 ට ආසන්න විසිරී යාමක් පෙන්නුම් කර ඇත. නිරීක්ෂණ නියමාවලි තක්සේරුව ද 3.00-3.73 පරාසයක විහිදී ඇත. 5 ශිෂ්‍යත්ව ප්‍රතිඵල අගය පාසල් 9න් 6ක 0.30-0.80 දක්වා පහළ මට්ටමක විය. තරා අංක 18 පාසලෙහි පමණක් එම අගය 1.25 වූ අතර තරා අංක 25 පාසලෙහි ප්‍රාථමික පන්ති නොවීය. එම පාසලෙහි හැර අනෙක් පාසල්වල අ.පො.ස. (සා.පෙළ) ප්‍රතිඵල 2.08-3.03 දක්වා පරාසයක විය. අ.පො.ස. (උ.පෙළ) ප්‍රතිඵල අගය පාසල් වැඩි ප්‍රමාණයක 1.20-2.40 අතර

විය. ඉන් දෙකක පමණක් අගය 2.00 වැඩි විය. තවත් පාසල් දෙකක එම අගය 0.90කට ආසන්න විය. අ.පො.ස. (සා.පෙළ) හා අ.පො.ස. (උ.පෙළ) ප්‍රතිඵල ඉහළ ම පාසලෙහි (තරා අංක 21) අනෙක් පාසල්වලට සාපේක්ෂ ව විෂය සමගාමී කටයුතු ප්‍රමාණය හා ජයග්‍රහණ ඉහළ මට්ටමක විය. එම පාසලෙහි හා තරා අංක 24 පාසලෙහි ද අනෙක් පාසල්වලට සාපේක්ෂ ව ගුරු-සිසු රැඳී සිටීමේ ප්‍රවණතාව ද ඉහළ මට්ටමක විය.

පස්වන කාණ්ඩයට අයත් තරාවේ පහළ ඵලදායී පාසල් ලෙස සැලකෙන පාසල්වලින් දෙකක සෑම සාධකයක් ම සඳහා ලැබී ඇති අගයන් 4.00 වඩා අඩු විය. (පාසල් තරා අංක 27 සහ 31) අනෙකුත් පාසල්වල අගයන් 3.12-4.46 දක්වා පරාසයක් පෙන්නුම් කර ඇත. නිරීක්ෂණ නියමාවලි තක්සේරුව ද මෙම පාසල්වල 2.66-3.02 දක්වා වූ පහළ මට්ටමක විය. තරා අංක 31 පාසලේ හැර (මෙහි ප්‍රාථමික පන්ති නොවීය) අනෙක් සෑම පාසලක ම (4) ශිෂ්‍යත්ව ප්‍රතිඵල 0.48 වඩා අඩු විය. ඉන් දෙකක කිසිවෙක් සමත් නොවීය. අ.පො.ස. (සා.පෙළ) ප්‍රතිඵල ද (තරා 29 හැර) ඉතා පහළ මට්ටමක විය. පාසල් දෙකක අ.පො.ස. (උ.පෙළ) කිසිවකු සමත් නොවූ අතර තවත් දෙකක අගය 1.00 හා 1.20 බැගින් විය. එම ප්‍රතිඵල අගය 0.52 ක් පමණක් වූ තරා අංකය 28 පාසලේ ප්‍රාථමික පන්ති නොතිබිණ. පාසල් පහේ ම විෂය සමගාමී කටයුතු ප්‍රමාණය හා ජයග්‍රහණ පිළිබඳ අගයන් 1.10-1.62 දක්වා පරාසයක විය. සිසුන් පාසලේ රැඳී සිටීම 2.88-3.45 අගයක් ගන්නා ලදී. මෙම පාසල්වල 5-11 ශ්‍රේණි දක්වා මෙන් ම විශේෂයෙන් ම අ.පො.ස. (උ.පෙළ) හැදෑරීම සඳහා වෙනත් පාසල්වලට යෑමේ ප්‍රවණතාව වැඩි විය. ගුරුවරුන් පාසලේ රැඳී සිටීම හෝ මාරුවී යාම පාසල් සාධකවලට වඩා පෞද්ගලික අවශ්‍යතා මත සිදු විය.

හයවන කාණ්ඩයට අයත් තරා අංක 32-36 දක්වා ඇති පාසල් ලකුණුවල සාමාන්‍ය අගය 2.97-2.54 දක්වා පරාසයක විහිදී ඇත. ඒ අනුව නියැදියට අයත් පාසල් අතර ඵලදායීතාව ඉතා ම පහළ මට්ටමක ඇති පාසල් ලෙස මේවා හැඳින්විය හැකි ය. එහි එක් පාසලක් හැර අනෙක් පාසල් හතරෙහි ඵලදායී පාසල් සාධක තක්සේරු අගය 2.46-3.99 පරාසයක විහිදී ඇත. තරා අංක 33 පාසලේ පමණක් සාධක 5 කට 4.00-4.22 පරාසයක තක්සේරු අගයක් ලැබී ඇත. තරා අංක 32 පාසල හැර අනෙකුත් පාසල්වල නිරීක්ෂණ නියමාවලියට ලැබුණු ලකුණුවල අගය පහළ මට්ටමක විය.

එම කාණ්ඩයේ පාසල්වල ශිෂ්‍යත්ව ප්‍රතිඵල ඉතාමත් පහළ මට්ටමක විය. එක් පාසලක කිසිවෙකු සමත් වී නොතිබිණ. අනෙකුත් පාසල්වල එම අගය 0.15-0.42 පරාසයක විය. අ.පො.ස. (සා.පෙළ) ප්‍රතිඵල ද අනෙකුත් පාසල්වලට සාපේක්ෂ ව ඉතා පහළ මට්ටමක විය. 1C පාසල් තුනෙහි ම කිසිම සිසුවකු අ.පො.ස. උසස් පෙළ (පාසල් අංක 29, 07, 20) සමත් වී නොමැත. ඉතිරි 1AB පාසල් දෙකේ අගය 1.20 හා 1.50 ලෙස වාර්තා කර තිබිණ. එම පාසල් 5 අතර තරා අංක 32 දරන පාසල හැර ඉතිරි පාසල්වල විෂය සමගාමී කටයුතු ප්‍රමාණය හා ජයග්‍රහණ කොට්ඨාස හෝ කලාප මට්ටමට සීමා විය. තරා අංක 32 දරන පාසල පමණක් පළාත් මට්ටම දක්වා ජයග්‍රහණ ලැබ ජාතික මට්ටමට ඉදිරිපත් වී තිබිණ. අංක 25 පාසල ක්‍රීඩා ක්‍රීඩාවට ප්‍රධාන තැනක් දුන් පාසලක් විය.

මෙම කාණ්ඩයට අයත් පාසල් 5න් 4කට (32 හැර) ඇතුළුවීමට තරඟකාරී ඉල්ලුමක් නොවූ අතර අ.පො.ස. (උ.පෙළ) සඳහා හැකි සෑම කෙනෙක් ම වෙනත් පාසල් කරා මාරු වී ගියහ. ගුරු මාරුවීමට ඉල්ලුම හා මාරුවීම් අනෙකුත් පාසල්වලට සාපේක්ෂ ව ඉහළ මට්ටමක විය.

පාසල අයත් කලාපය, වර්ගය, පාලනය, සංයුතිය හා පිහිටීම අනුව පාසල්වල දැකිය හැකි විෂමතා

එදාදා පාසල් දර්ශකයට අනුව නියැදියේ පාසල් අයත් වන කලාපය, වර්ගය, පාලනය, සංයුතිය හා පිහිටීම අනුව තොරතුරු වගු අංක 3හි දක්වේ. (පිටු අංක 9 බලන්න) එම වගුවේ දක්වෙන දත්ත හා තොරතුරුවලට අනුව 1 කාණ්ඩයට අයත් තරාවේ 1-5 දක්වා වූ ඉතා ඉහළ ම එදාදා පාසල් 5කි. ඉන් පාසල් 2ක බැගින් සමාන සංඛ්‍යාවක් කොළඹ හා ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර යන කලාපවලට අයත් වේ. ඉන් තරාවේ අංක 1 හා 3 යන පාසල් දෙක ම ශ්‍රී ජයවර්ධනපුරයට ද 4 හා 5 කොළඹ කලාපයට ද අයත් විය. තරාවේ දෙවැන්න පිළියන්දල කලාපයට අයත් වූ අතර හෝමාගම කලාපයේ එකම පාසලක්වත් එම කාණ්ඩයට අයත් නොවීය. එම පාසල් 5 ම 1AB පාසල් විය. ඉන් 3ක් ම පෞද්ගලික පාසල් වූ අතර රජයේ පාසල් දෙක ම ජාතික පාසල් වීම ද කැපී පෙනේ. තරාවේ 1 හා 2 වශයෙන් ඉහළ ම සාමාන්‍ය ලකුණු ගත් පාසල් දෙක ම පෞද්ගලික පාසල් විය. සංයුතිය අනුව පාසල් 5න් 3ක් ම ගැහැනු පාසල් විය. මිශ්‍ර හා පිරිමි පාසල් එක බැගින් විය. පාසල් 5න් 4ක් ම මහ නගර සභාවට අයත් වූ අතර ඉතිරිය නගර සභාවට අයත් විය. ඒ අනුව හෝමාගම කලාපයට, 1C වර්ගයට, පළාත් සභා පාලනයට හා ප්‍රාදේශීය සභාවට යන විචල්‍ය යටතේ ඉතා ම ඉහළ එදාදා පාසල් එකක්වත් නියැදියට අයත් නොවීය.

වගු අංක 3ට අනුව තරා අංක 6-11 දක්වා වූ දෙවන කාණ්ඩයට අයත් ඉහළ එදාදා පාසල් 6න් 2ක බැගින් කොළඹට හා ශ්‍රී ජයවර්ධනපුරයට ද, එක බැගින් ඉතිරි කලාපවලට ද අයත් විය. එම පාසල් 6න් 5ක් ම 1AB වූ අතර ඉතිරි පාසල 1C පාසලක් විය. එම පාසල් 6න් 2 ක් ජාතික හා 3ක් පෞද්ගලික පාසල් වූ අතර ඉතිරිය පළාත් සභාවට අයත් 1C පාසලක් විය. සංයුතිය අනුව පාසල්වලින් වැඩි සංඛ්‍යාවක් (3ක්) මිශ්‍ර පාසල් වූ අතර දෙකක් ගැහැනු පාසල් වූ අතර එක් පිරිමි පාසලක් ද විය. පිහිටීම අනුව පාසල් 4ක් මහ නගර සභාවට ද එක බැගින් නගර සභා හා ප්‍රාදේශීය සභාවට ද අයත් විය. ඒ අනුව මෙම කාණ්ඩයට කලාපය පාසල් වර්ගය, පරිපාලන ඒකකය, සංයුතිය හා පිහිටීම යන සෑම විචල්‍යයකට ම අයත් පාසල් ඇතුළත් වී ඇත.

තරා අංක 12-17 වූ 3වන කාණ්ඩයට අයත් එදාදා පාසල් 6න් 3ක් ම ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර කලාපයට අයත් විය. ඉතිරි පාසල් 3න් 2ක් පිළියන්දල ට ද එකක් කොළඹ කලාපයට ද අයත් විය. පාසල් වර්ග අනුව 4ක් 1AB ද 3ක් 1C පාසල් ද විය.

එකම ජාතික පාසලක් වූ අතර ඉතිරි 5 පළාත් සභාවට අයත් විය. සංයුතිය අනුව වැඩි ම පාසල් සංඛ්‍යාව ගැහැනු වූ අතර ඉතිරිය පිරිමි පාසල් විය. ඒ අනුව එකදු මිශ්‍ර පාසලක්වත් මෙම කාණ්ඩයට හසු නොවී ය. පිහිටීම අනුව පාසල් 3ක් මහ නගර සභාවට ද 2ක් නගර සභාවට ද එකක් ප්‍රාදේශීය සභාවට ද අයත් විය. මේ අනුව එදාදා පාසල් කාණ්ඩයට හෝමාගම කලාපයේ එකම පාසලක්වත් අයත් නොවූ අතර මිශ්‍ර පාසල් ද අයත් නොවීය. එහෙත් සියලු ම පාසල් වර්ගවලට, පාලනයන්ට, පිහිටීමට අයත් පාසල් මෙම කාණ්ඩයට අයත් වී තිබිණ.

තරා අංක 18-26 දක්වා වූ 4වන කාණ්ඩයට අයත් පාසල් 9ක් එදාදා පාසල් පිරිහෙමින් පවතින පාසල් ලෙස නම් කළ හැකි ය. ඉන් පාසල් 3 බැගින් ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර හා හෝමාගම කලාපවලට අයත් විය. ඉතිරි 3න් 2ක් කොළඹට හා එකක් පිළියන්දල යන කලාපවලට ද අයත් විය. වර්ගය අනුව 4ක් 1AB පාසල් ද 5ක් 1C පාසල් ද විය. සියලු ම පාසල් පළාත් සභාවලට අයත් වූ බැවින් එකම ජාතික හෝ පෞද්ගලික පාසලක්වත් මෙම කාණ්ඩයට හසු නොවී ය. සංයුතිය අනුව වැඩි ම පාසල් සංඛ්‍යාවක් (6ක්) මිශ්‍ර පාසල් වූ අතර 2ක් ගැහැනු පාසල් වූ අතර 1ක් පිරිමි පාසලක් ද විය. පිහිටීම අනුව, පාසල් වැඩි ම සංඛ්‍යාව වූ 4ක් ප්‍රාදේශීය සභාවට ද 3ක් මහ නගර සභාවට ද 2ක් නගර සභාවට ද අයත් විය. මේ අනුව හෝමාගම කලාපයට අයත් පාසල් 5න් 3ක් ම මෙම පාසල් කාණ්ඩයට අයත් වීම ද කැපී පෙනේ.

තරා අංක 27-31 දක්වා වූ 5වන කාණ්ඩයට, පහළ එදාදා පාසල් පහෙන් පාසල් 2 බැගින් කොළඹ හා පිළියන්දල කලාපයට ද එකක් හෝමාගම කලාපයට ද අයත් විය. එම පාසල් 5න් 4ක් ම 1C පාසල් වූ අතර එකම 1AB පාසල ජාතික පාසලක් වීම ද කැපී පෙනේ. සංයුතිය අනුව පාසල් 5න් 4ක් ම මිශ්‍ර වූ අතර ඉතිරිය ගැහැනු පාසලක් විය. මෙම පාසල් දෙක බැගින් මහ නගර සභා හා නගර සභාවන්ට අයත් වූ අතර එකක් ප්‍රාදේශීය සභාවකට අයත් විය. මේ අනුව පහළ ම එදාදා පාසල් කාණ්ඩයට ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර කලාපයට අයත් හෝ පෞද්ගලික හෝ සංයුතිය අනුව පිරිමි හෝ වූ එකදු පාසලක්වත් හසු නොවීය.

හයවන කාණ්ඩයට අයත් වූ ඉතා ම පහළ එදාදා පාසල් 5න් 2ක් බැගින් කොළඹ හා පිළියන්දල කලාපයට ද එකක් ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර කලාපයට ද අයත් විය. එම පාසල්වලින් 2ක් 1AB පාසල් වූ අතර 3ක් 1C පාසල් විය. තරාවේ පහළ ම වූ අංක 36, 1AB පාසලක් වීම කැපී පෙනේ. එම පාසල් 5ම රජයේ පළාත් සභා පාලනයට අයත් පාසල් විය. එම පාසල් 5න් 4ක් ම මහ නගර සභාවට අයත් වීම ද කැපී පෙනේ. එකක් පමණක් ප්‍රාදේශීය සභාවට අයත් විය. මෙම කාණ්ඩයට ද හෝමාගම කලාපයේ පාසල් අයත් නොවීම කැපී පෙනේ. එමෙන් ම පෞද්ගලික හා ජාතික පාසල් ද නගර සභා පාසල් ද ඉතා ම පහළ ම එදාදා පාසල්වලට අයත් නොවීය.

වගු අංක 3 : ඵලදායී පාසල් දර්ශකයට අනුව පාසල අයත් කලාපය, වර්ගය, පාලනය, සංයුතිය හා පිහිටීම අනුව පාසල්වල තොරතුරු

කරා අංකය	සාමාන්‍ය	පාසල් අංකය	කලාපය	වර්ගය	පාලනය	සංයුතිය	පිහිටීම
1	4.56	22	ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර	1AB	පොද්	මිශ්‍ර	නගර සභා
2	4.38	30	පිළියන්දල	1AB	පොද්	පිරිමි	මහ නගර සභා
3	4.21	13	ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර	1AB	ර/ඡා	ගැහැනු	මහ නගර සභා
4	4.21	02	කොළඹ	1AB	ර/ඡා	ගැහැනු	මහ නගර සභා
5	4.19	11	කොළඹ	1AB	පොද්	ගැහැනු	මහ නගර සභා
6	3.98	31	පිළියන්දල	1AB	පොද්	මිශ්‍ර	මහ නගර සභා
7	3.89	32	හෝමාගම	1AB	ර/ඡා	මිශ්‍ර	ප්‍රාදේශීය සභා
8	3.82	06	කොළඹ	1C	ර/ප	ගැහැනු	මහ නගර සභා
9	3.80	15	ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර	1AB	ර/ඡා	මිශ්‍ර	නගර සභා
10	3.71	10	කොළඹ	1AB	පොද්	පිරිමි	මහ නගර සභා
11	3.69	21	ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර	1AB	පොද්	ගැහැනු	නගර සභා
12	3.65	17	ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර	1C	ර/ප	ගැහැනු	නගර සභා
13	3.65	16	ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර	1C	ර/ප	පිරිමි	ප්‍රාදේශීය සභා
14	3.62	23	පිළියන්දල	1AB	ර/ප	පිරිමි	මහ නගර සභා
15	3.61	14	ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර	1AB	ර/ප	ගැහැනු	මහ නගර සභා
16	3.59	24	පිළියන්දල	1AB	ර/ප	ගැහැනු	මහ නගර සභා
17	3.57	08	කොළඹ	1C	ර/ප	ගැහැනු	මහ නගර සභා
18	3.47	35	හෝමාගම	1C	ර/ප	මිශ්‍ර	ප්‍රාදේශීය සභා
19	3.43	19	ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර	1C	ර/ප	මිශ්‍ර	නගර සභා
20	3.43	33	හෝමාගම	1AB	ර/ප	මිශ්‍ර	ප්‍රාදේශීය සභා
21	3.43	04	කොළඹ	1AB	ර/ප	මිශ්‍ර	මහ නගර සභා
22	3.41	18	ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර	1C	ර/ප	මිශ්‍ර	නගර සභා
23	3.39	03	කොළඹ	1AB	ර/ප	ගැහැනු	මහ නගර සභා
24	3.38	28	පිළියන්දල	1C	ර/ප	ගැහැනු	ප්‍රාදේශීය සභා
25	3.33	34	හෝමාගම	1C	ර/ප	මිශ්‍ර	ප්‍රාදේශීය සභා
26	3.32	12	ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර	1AB	ර/ප	පිරිමි	මහ නගර සභා
27	3.15	27	පිළියන්දල	1C	ර/ප	මිශ්‍ර	නගර සභා
28	3.15	36	හෝමාගම	1C	ර/ප	මිශ්‍ර	ප්‍රාදේශීය සභා
29	3.08	26	පිළියන්දල	1C	ර/ප	ගැහැනු	නගර සභා
30	3.08	09	කොළඹ	1C	ර/ප	මිශ්‍ර	මහ නගර සභා
31	3.01	05	කොළඹ	1AB	ර/ඡා	මිශ්‍ර	මහ නගර සභා
32	2.97	01	කොළඹ	1AB	ර/ප	පිරිමි	මහ නගර සභා
33	2.95	29	පිළියන්දල	1C	ර/ප	පිරිමි	මහ නගර සභා
34	2.92	07	කොළඹ	1C	ර/ප	පිරිමි	මහ නගර සභා
35	2.77	20	ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර	1C	ර/ප	මිශ්‍ර	ප්‍රාදේශීය සභා
36	2.54	25	පිළියන්දල	1AB	ර/ප	මිශ්‍ර	මහ නගර සභා

* ර/ඡා = රජයේ ඡාතික පාසල්, ර/ප = රජයේ පළාත් සභා පාසල්, පොද් = පොද්ගලික පාසල්

විස්තරාත්මක සංඛ්‍යාත පිළිබඳ තොරතුරු අනුව පාසල අයත් කලාපය, වර්ගය, පාලනය කෙරෙන ආකාරය, සංයුතිය හා පිහිටීම අනුව විෂමතා ඉදිරිපත් කිරීම

නියැදියට අයත් පාසල්වල ඵලදායීතාව විමසා බැලීම සඳහා මෙතෙක් ඉදිරිපත් කරන ලද දත්ත විශ්ලේෂණ හා අර්ථකථනයන්ට අනුව පාසල අයත් කලාපය අනුව පාසල් ඵලදායීතාව පිළිබඳ විශාල වශයෙන් කැපී පෙනෙන වෙනසක් නොවූව ද එකම කලාපය තුළ පිහිටි පාසල්වල කැපී පෙනෙන වෙනස්කම් ඇති බව අනාවරණය විය. පහත සඳහන් විස්තරාත්මක සංඛ්‍යාත විශ්ලේෂණයට අනුව ද කලාපය අනුව පාසල් ඵලදායීතාව පිළිබඳ කැපී පෙනෙන වෙනසක් නැති බව තහවුරු වී ඇත. එහෙත් එම විශ්ලේෂණයන්ට අනුව එක ම කලාපය තුළ පිහිටි ජ්‍යෙෂ්ඨ ද්විතීයික පාසල් අතර කැපී පෙනෙන වෙනස්කම් ඇති බව වගු අංක 4 හි සංඛ්‍යා ලේඛනවලට අනුව පෙනී යයි.

වගු අංක 4 : පාසල් ඵලදායීතා සාධකයන්ට අනුව විස්තරාත්මක සංඛ්‍යාතය කලාපය අනුව

කලාපය	පාසල් සංඛ්‍යාව	පාසල් ඵලදායීතා දර්ශකය				
		අවම අගය	උපරිම අගය	වෙනස	මධ්‍ය	සම්මත අපගමනය
කොළඹ	11	2.76	4.26	1.50	3.42	0.4464
ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර	11	3.01	4.70	1.69	3.67	0.4443
පිළියන්දල	09	2.51	4.46	1.95	3.41	0.5723
හෝමාගම	05	3.27	4.16	0.89	3.59	0.3390

වගු අංක 4 හි ඉදිරිපත් කර ඇති විස්තරාත්මක සංඛ්‍යාතයන්ට අනුව කලාප අතර ඵලදායීතා සාධක පිළිබඳ ඉහළ ම මධ්‍ය අගය වූ 3.67ක් ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර කලාපය වාර්තා කර ඇත. නියැදියට අයත් පාසල්වල ඵලදායීතාව පිළිබඳ පහළ ම මධ්‍ය (3.41) පිළියන්දල කලාපය වාර්තා කර ඇත. දෙවෙනියට මධ්‍ය ඉහළ වූ (3.59) හෝමාගම කලාපය තුළ පිහිටි පාසල් අතර විෂමතාව 0.89 වූ අවම අගයන් ගෙන ඇත. අනෙකුත් කලාපවලට සාපේක්ෂ ව හෝමාගම කලාපයේ ඉතා ඉහළ ම හෝ පහළ ම ඵලදායී පාසල් පිහිටා නැති බවට මීට ඉහත වූ අනාවරණයන් මෙහි දී තවදුරටත් තහවුරු කර ඇත. පාසල් වර්ගය අනුව පාසල් ඵලදායීතාව පිළිබඳ විස්තරාත්මක සංඛ්‍යාතයන් වගු අංක 5හි ඉදිරිපත් කර ඇත.

වගු අංක 5 : පාසල් ඵලදායීතා සාධකයන්ට අදාළ විස්තරාත්මක සංඛ්‍යාත පාසල් වර්ගය අනුව

පාසල් වර්ගය	පාසල් සංඛ්‍යාව	පාසල් ඵලදායීතා දර්ශකය				
		අවම අගය	උපරිම අගය	වෙනස	මධ්‍ය	සම්මත අපගමනය
1AB	20	2.51	4.70	2.19	3.67	0.5447
1C	16	2.87	3.72	0.85	3.33	0.2626

වගු අංක 5හි දැක්වෙන පරිදි පාසල් වර්ගය අනුව ඵලදායීතාව පිළිබඳ ඉහළ ම මධ්‍ය අගය ද (3.67) වැඩි ම විෂමතාව ද (2.19) 1AB පාසල් වාර්තා කර ඇත. 1C පාසල් අතර විෂමතාව 1AB පාසල්වලට වඩා අඩකටත් වඩා අඩු විය. මේ අනුව 1C පාසල්වලට සාපේක්ෂ ව 1AB පාසල්වල පාසල් ඵලදායීතාව ඉහළ වූව ද එම (1AB) පාසල් අතර විෂමතාව ඊටත් වඩා ඉහළ විය.

පාලනය කෙරෙන ආකාරය අනුව පාසල් ඵලදායීතාව පිළිබඳ විස්තරාත්මක සංඛ්‍යාත වගු අංක 6හි ඉදිරිපත් කර ඇත.

වගු අංක 6 : පාසල් ඵලදායීතා සාධකයන්ට අදාළ විස්තරාත්මක සංඛ්‍යාතය පාසල පාලනය කෙරෙන ආකාරය අනුව

පාසල් වර්ගය	පාසල් සංඛ්‍යාව	පාසල් ඵලදායීතා දර්ශකය				
		අවම අගය	උපරිම අගය	වෙනස	මධ්‍ය	සම්මත අපගමනය
ජාතික පාසල්	06	3.11	4.26	1.15	3.84	0.4318
පෞද්ගලික පාසල්	06	3.72	4.70	0.98	4.09	0.3920
පළාත් සභා පාසල්	24	2.51	3.72	1.21	3.29	0.3018

පාසල පාලනය කෙරෙන ආකාරය අනුව පාසල් ඵලදායීතාවේ ඉහළ ම මධ්‍ය අගය වූ 4.09ක් පෞද්ගලික පාසල් වාර්තා කරන අතර, එම පාසල්වල පහළ ම අගය වූ 3.72ක පළාත් සභා පාසල්වල ඉහළ ම අගය වීම කැපී පෙනේ. පෞද්ගලික හා ජාතික පාසල් නියැදි සංඛ්‍යා සමාන වුව ද, ජාතික පාසල්වල විෂමතා පෞද්ගලික පාසල්වලට වඩා වැඩි විය. මේ අනුව ඉහළ ම ඵලදායීතාව හා අවම විෂමතා පෞද්ගලික පාසල් පෙන්නුම් කර ඇත. පිළිවෙලින් පෞද්ගලික, ජාතික හා පළාත් සභා පාසල් වශයෙන් ඵලදායීතාව ඉහළ වූ අතර විෂමතාව ද අවම විය.

සංයුතිය අනුව පාසල් ඵලදායීතාව පිළිබඳ විස්තරාත්මක සංඛ්‍යාත වගු අංක 7 හි ඉදිරිපත් කර ඇත.

වගු අංක 7 : පාසල් ඵලදායීතා සාධකයන්ට අනුව විස්තරාත්මක සංඛ්‍යාතය පාසල් සංයුතිය අනුව

පාසල් වර්ගය	පාසල් සංඛ්‍යාව	පාසල් ඵලදායීතා දර්ශකය				
		අවම අගය	උපරිම අගය	වෙනස	මධ්‍ය	සම්මත අපගමනය
පිරිමි	8	2.76	4.46	1.70	3.40	0.5606
ගැහැනු	12	3.16	4.26	1.10	3.64	0.3420
මිශ්‍ර	16	2.51	4.70	2.19	3.47	0.5092

ඉහත සඳහන් වගුවේ දැක්වෙන පරිදි සංයුතිය අනුව 3.64 වූ ඵලදායී පාසල පිළිබඳ ඉහළ ම මධ්‍යන්‍යය ගැහැනු පාසල් වාර්තා කර ඇත. මිශ්‍ර හා පිරිමි පාසල් බෙහෙවින් සමාන මධ්‍ය අගයන් වාර්තා කර ඇත. පිළිවෙලින් මිශ්‍ර, පිරිමි හා ගැහැනු පාසල් වශයෙන් සංයුතිය අනුව විෂමතා පෙන්නුම් කර ඇත. සංයුතිය අනුව අනෙකුත් පාසල්වලට සාපේක්ෂ ව ගැහැනු පාසල්වල පවතින විෂමතා අවම වූ අතර ඵලදායීතාව ඉහළ විය.

පාසල් ඵලදායිතාව පිළිබඳ පාසල් පිහිටීම අනුව විස්තරාත්මක සංඛ්‍යාතයන් වගු අංක 8 හි ඉදිරිපත් කර ඇත.

වගු අංක 8 : පාසල් ඵලදායිතා සාධකයන්ට අදාළ විස්තරාත්මක සංඛ්‍යාතය පාසල් පිහිටීම අනුව

පාසල් වර්ගය	පාසල් සංඛ්‍යාව	පාසල් ඵලදායිතා දර්ශකය				
		අවම අගය	උපරිම අගය	වෙනස	මධ්‍ය	සම්මත අපගමනය
මහ නගර සභා	19	2.51	4.46	1.95	3.46	0.5336
නගර සභා	07	3.46	4.70	1.24	3.78	0.4228
ප්‍රාදේශීය සභා	10	3.01	4.16	1.15	3.42	0.3121

පිහිටීම අනුව පාසල් ඵලදායිතාව පිළිබඳ ඉහළ ම මධ්‍ය (3.78) අගය ද වැඩි ම විෂමතාව (1.95) මහ නගර සභා පාසල් පෙන්වුම් කර ඇත. ප්‍රාදේශීය සභා පාසල් පහළ ම මධ්‍ය (3.42) හා අඩු ම විෂමතා අගය ද (1.15) වාර්තා කර ඇත. මේ අනුව පාසලේ පිහිටීම අනුව පිළිවෙලින් වැඩි ම විෂමතා මහ නගර සභා, නගර සභා හා ප්‍රාදේශීය සභා වශයෙන් පවතින බව පෙන්වුම් කර ඇත.

නිගමන

පාසල් ඵලදායි දර්ශකයට අනුව නියැදියට අයත් පාසල්වල ඵලදායිතාව පසුබිම් තොරතුරු පිළිබඳ ඉහත කරන ලද සාකච්ඡාවට අනුව පහත සඳහන් තොරතුරු අනාවරණය විය.

- පාසල අයත් කලාපය අනුව සලකා බැලීමේ දී ඉතා ම ඉහළ හා ඉහළ ඵලදායි පාසල් මෙන් ම ඉතා ම පහළ හා පහළ ඵලදායි පාසල් යන කාණ්ඩ දෙකට ම අයත් පාසල් වැඩි වශයෙන් පිහිටා ඇත්තේ කොළඹ කලාපයේ ය. එම කාණ්ඩ දෙකටම අයත් පාසල් 4 බැගින් සමාන සංඛ්‍යාවක් එම කලාපයේ පිහිටා තිබිණ. ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර කලාපයේ ඉතා ම ඉහළ හා ඉහළ ඵලදායි පාසල් සංඛ්‍යාව 3ක් වූ අතර ඉතා ම පහළ හා පහළ ඵලදායි පාසල් එකක් පමණක් පිහිටා තිබිණ.
- පිළියන්දල කලාපයේ ඉතා ඉහළ හා ඉහළ ඵලදායි පාසල් සංඛ්‍යාව 2ක් වූ අතර එමෙන් දෙගුණයක් (4ක්) පාසල් ඉතා පහළ හා පහළ ඵලදායි පාසල්වලට අයත් විය. හෝමාගම කලාපයට ඉහත කී 1 කාණ්ඩයට අයත් ඉතා ම ඉහළ ඵලදායි හෝ ඉතා ම පහළ ඵලදායි පාසල් එකක්වත් අයත් නොවීය. අනෙකුත් පාසල්වලට සාපෙක්ෂ ව පිළියන්දල හා කොළඹ කලාපවල ඉතා ම ඉහළ ම මෙන් ම ඉතා ම පහළ ම යන දෙවර්ගයේ ම පාසල් පිහිටා තිබීම විශේෂයෙන් කැපී පෙනිණ.
- පාසල් වර්ගය අනුව ඉතා ම ඉහළ හා ඉහළ ඵලදායි යන කාණ්ඩ 2ට අයත් පාසල් 11න් 10ක් ම 1AB පාසල් විය. අනෙක් අතට ඉතා ම පහළ හා පහළ ඵලදායි යන කාණ්ඩ 2ට අයත් පාසල් 11න් 7ක් ම 1C පාසල් වූ අතර

3ක් පමණක් 1AB පාසල් විය. ඒ අනුව 1AB පාසල් 1C පාසල්වලට වඩා ඵලදායිතාවෙන් ඉහළ විය. එමෙන් ම 1AB පාසල් අතර පවතින විෂමතා ද 1C පාසල් වලට වඩා ඉහළ විය.

- පාසල් තරා කිරීමට අනුව ඉහළ ඵලදායි පාසල් 11ට සියලු ම පෞද්ගලික පාසල් අයත් විය. ඊට අයත් රජයේ පාසල් 5න් 4ක් ම ජාතික පාසල් විය. ඒ අනුව එම කාණ්ඩයට පළාත් සභා පාසල් අයත් වූයේ එකක් පමණි. එය එම කාණ්ඩයට අයත් එකම 1C පාසල වූ අතර සංයුතිය අනුව ගැහැනු පාසලක් විය. තරාවේ අනෙක් අන්තයේ වූ ඉතා ම පහළ හා පහළ ඵලදායි පාසල්වලට එකම පෞද්ගලික පාසලක්වත් අයත් නොවූ අතර එහි එක් ජාතික පාසලක් පමණක් විය. එය ද ජාතික පාසල් වර්ග කිරීමේ නිර්ණායක වලට පටහැනි ව දේශපාලන අවශ්‍යතා මත එසේ නම් කරනු ලැබූ පාසලක් විය. ඒ අනුව එම කාණ්ඩයේ පාසල් 10න් 9ක් ම පළාත් සභාවට අයත් විය. මේ අනුව පළාත් සභා පාසල්වලට වඩා ජාතික පාසල් ද ඊටත් වඩා පෞද්ගලික පාසල්ද ඵලදායිතාවෙන් ඉහළ විය.
- සංයුතිය අනුව ඉතා ම ඉහළ හා ඉහළ ඵලදායි පාසල් කාණ්ඩවලට ගැහැනු හා මිශ්‍ර පාසල් 4 බැගින් ද පිරිමි පාසල් 2ක බැගින් ද අයත් විය. එමෙන් ම ඉතා ම පහළ හා පහළ ඵලදායි පාසල් කාණ්ඩවලට අයත් පාසල් 10න් 6ක් ම මිශ්‍ර පාසල් වූ අතර 3ක් පිරිමි පාසල් ද එක් ගැහැනු පාසලක් ද විය. මේ අනුව ගැහැනු පාසල් පිරිමි පාසල්වලට වඩා ද පිරිමි පාසල් මිශ්‍ර පාසල්වලට වඩා ද ඵලදායි වූ බව නිගමනය කළ හැකි විය.
- පිහිටීම අනුව තරාවේ ඉහළ ම හා පහළ ම යන අන්ත දෙකට ම අයත් පාසල් වැඩි ම සංඛ්‍යාවක් මහ නගර සභා පාසල්වලට අයත් විය. එහෙත් වැඩි ම සංඛ්‍යාවක් වූ පාසල් 8ක් ම ඉතා ඉහළ හා ඉහළ ඵලදායි පාසල් වූ අතර 6ක් තරාවේ අනිත් අන්තයට අයත් විය. නගර සභා පාසල් වලට මෙම කාණ්ඩ දෙකෙන් ම 2ක බැගින් සමාන සංඛ්‍යාවක් අයත් විය. ප්‍රාදේශීය සභාවල පාසල් තරාවේ ඉහළම එකක් ද පහළ ම 2ක් ද වශයෙන් පිහිටා තිබිණ. මේ අනුව පිහිටීම යන විචල්‍ය යටතේ පාසල් අතර දැඩි විෂමතා මහ නගර සභාවලට අයත් පාසල්වල දැකිය හැකි බව නිගමනය කළ හැකි විය.

යෝජනා

මෙම අධ්‍යයනයේ නිගමන අනුව පාසල්වල ඵලදායිතාව වැඩි දියුණු කිරීමට ගත හැකි යෝජනා කිහිපයක් පහත දැක්වේ.

1. විදුහල්පති පුහුණු පාඨමාලා හා වැඩසටහන්වලදී දිවයිනේ විශිෂ්ට ලෙස ක්‍රියාත්මක වන පාසල් වෙත ඔවුන් යොමු කොට ඒවායේ ක්‍රියාත්මක වන පාසල් කළමනාකරණ ක්‍රමවේද අධ්‍යයන කිරීමේ ප්‍රයෝගික වැඩසටහන්, පැවරුම් ආදිය ඇතුළත් කළ යුතුය.

2. තම පාසල් විශිෂ්ටත්වය කරා ගෙන එන, ඒ සඳහා අවංක ව යහ පාලනයකින් කැප වී කටයුතු කරන විදුහල්පතිවරුන් ජාතික මට්ටමින් ප්‍රසිද්ධියට පත් කළ යුතු ය. රූපවාහිනී වැඩසටහන් හා විදුහල්පති පුහුණු වැඩසටහන්වලට සම්පත් දායක පුද්ගලයින් ලෙස ඔවුන් කැඳවා ගත යුතු ය. එමෙන් ම යහපාලනයකින් තොර වංක ව වැඩකරන විදුහල්පතිවරුන්ට වරදට දඬුවම් ලබා දීමේ ක්‍රමයක් ක්‍රියාත්මක කිරීම මගින් පාසල් ඵලදායීතාව සඳහා මීට වැඩි සේවයක් විදුහල්පතිවරුන්ගෙන් ලබා ගත හැකි වනු ඇත.
3. රාජ්‍ය මට්ටමින් පාසල් අතර සම්පත් බෙදීමට ඉතා ඉහළ හා පහළ ඵලදායී පාසල් වශයෙන් පැහැදිලි විෂමතා ඇති බව අනාවරණය විය. ඒ අනුව ඉතා ඉහළ ඵලදායී පාසල් තවදුරටත් සංවර්ධනය කරනු වෙනුවට එසේ නොවන පාසල් සංවර්ධනය සඳහා කටයුතු කිරීමටත් භෞතික හා මානව සම්පත් බෙදී යාමේ විෂමතා අවම කිරීමටත් රජය මැදහත් ව ක්‍රියා කළ යුතුය.
4. මෙම පර්යේෂණයේ අනාවරණයන්ට අනුව පාසල්වල විවිධ විෂමතා ඇති කිරීම සඳහා පාසල් වර්ගීකරණ ක්‍රමය හා පාලන ක්‍රමය බලපා ඇති හෙයින් කඩිනමින් මෙහි වෙනසක් ඇති කළ යුතු ය. දැනට පාසල් වර්ගීකරණයේ ප්‍රධාන බෙදීම් වූ 1AB, 1C, 2, 3 වර්ගය මෙන් ම "ජාතික", "නවෝද්‍යා", "ප්‍රදීප" පාසල් ආදී වශයෙන් ඇති වර්ගීකරණ ද ඉවත් කළ යුතුය. (එමෙන් ම රජයේ සියලු ම පාසල් පළාත් සභා යන එක් පාලනයක් යටතට පමණක් පැවරිය යුතු ය)

4. Chapman, J., 1990. *The Effectiveness of Schooling and of Educational Resource Management*. Paris: Paper Prepared for OECD.
5. Gafoor, K.A. & Farogue, T.K., 2006. Comparison of High and Low Efficient Schools in Terms of School, Pupil and Home – Related Variables, *Journal of Indian Education*, 32.
6. Levin, H. & Lockheed, R., 1993. *Effective Schools in Developing Countries*. London: Palmer Press.
7. Look, D., 2006. Defining Effective Schools, Discussion Paper – Prepared for PUSD Excellence Committee, US Federal Government Excellence Committee, *International Journal of Educational Development*, 28 (6), pp. 669- 86.
8. McGraw, B. & Piper, K., 1992. The Effective Schools Project. In: B. McGraw, K. Piper, D.Banks and B. Evans. *Making Schools More Effective*. Hawthorn: Australian Council for Educational Research. Melbourne, Australia.
9. Mellor, W. & Chapman, J., 1984. Organizational Effectiveness in Schools. *Education Administration Review*, 2 (2), pp. 25 – 36.

ආශ්‍රිත ග්‍රන්ථ නාමාවලිය

1. නානායක්කාර, කේ. ඩී. පී. සී., 1998. *පුද්ගල හා ජාතික සංවර්ධනය සඳහා ශිෂ්‍ය කේන්ද්‍රීය අධ්‍යාපනය*. අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශය, p.4.
2. Austin, G., 1979. Exemplary Schools & the Search for Effectiveness. *Educational Leadership*, 37 (1), pp. 10 - 4.
3. Baker, V.J., 1988. *The Blackboard in the Jungle: Formal Education in Disadvantaged Rural Areas*. Netherlands: Ebuoh Publishers.

■ සංස්කාරක සටහන

1AB - කලා, වාණිජ හා විද්‍යා විෂයධාරා සඳහා උසස් පෙළ පන්ති පැවැත්වෙන පාසල්

1C වර්ගය - කලා හා/හෝ වාණිජ විෂයධාරා සඳහා පමණක් උසස් පෙළ පන්ති පැවැත්වෙන පාසල්

2 වර්ගය - සාමාන්‍ය පෙළ දක්වා පමණක් පන්ති පැවැත්වෙන පාසල්

3 වර්ගය - 1 සිට 5 දක්වා හෝ 8 වැනි ශ්‍රේණිය දක්වා පමණක් පන්ති පැවැත්වෙන පාසල්